

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère <1543-1623>

Mogvntiæ, 1617

Cap. 16. De præsentatione quæ à patrono fit, ad beneficia,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78477)

minatio locum non habeat. Tertia, vt nominatio fiat à Rege, non autem ab alio, nec alteri quam Papæ, seu Sedi Apostolicæ: itaut nominatio Regis non sufficiat, nisi sequatur Papæ prouisio. Quarta vt nominatus, magister sit in Theologia, vel in ealicensatus aut doctor in utroque, vel altero iure (nisi esset ex consanguineis Regis, ac sublimibus personis, vel ex Religiosis, qui iuxta regulam suam institutum, non possunt doctoralibus insignibus decorari) graduatus in vniuersitate famosa cum rigore examinis. Quinta, vt sit persona grauis, honestæque vitæ, nec leuis capitis, ac iudicii. Sexta, vt Rex vnum tantum nominet, non plures, eumque constitutum saltem in 27. anno suæ ætatis. Postrema vt nominet intra sex menses à die vacationis: aut si nominet aliquem à Papa inuentum indignum, post tres menses à die recusationis intimatos sollicitatori eiusdem Regis, nominet alium dignum: quod non faciens, Papa Ecclesiæ vacanti prouidere potest sine regia nominatione.

Quibus conditionibus partim similes, partim dissimiles idem author ex sequent. §. 2. colligit, requisitas ad nominationem quæ Regi Galliarum conceditur faciendam ad Abbatis aut Prioratus conuenticuales, & electiuos. Prima est, vt nominandus sit Religiosus. Secunda, vt is sit eiusdem ordinis cum alijs Religiosis, quibus præficiendus est. Tertia, vt sit in ætate saltem 23. annorum. Quarta, vt nominetur à Rege ipsi Papæ, aut Sedi Apostolicæ. Quinta, vt talis siue Abbatia siue Prioratus vacet. Sexta, vt Rex intra tempus sex mensium nominet, sique nominatum Papa recuset vt indignum: intra tres menses à die recusationis intimatæ eiusdem Regis sollicitatori, nominet alium dignum. Septima, vt electio pertineat ad conuentum. Postrema, vt electus sit expresse professus. Iisdem conditionibus limitatam esse facultatem nominandi concessam alijs Principibus, par est existimare. Ex illis autem facile est intelligere instatu damnationis esse illos, qui ob nominationem factam à Principe in ipsorum fauorem, existimant quæsitum sibi esse ius disponendi de bonis Ecclesiæ, tanquam sibi donatis ab eodem Principe: qui id non potest, nec existimandus est facere tanquam ab omni ratione alienum.

CAPVT XVI.

De presentatione, quæ à patrono fit ad beneficia Ecclesiastica.

SUMMARIUM.

- 208 Definitio iuris patronatus: & quomodo ipsum conueniat laico.
- 209 Quibus competat ius patronatus.
- 210 Explicatio dubij, An ius patronatus acquiri possit præscriptione & consuetudine.
- 211 Quæ Patrono accedant ex iure patronatus.
- 212 Tam Clerici, quam laici capaces sunt iuris patronatus, neque tantum apud vnum, sed etiam apud plures simul esse potest tale ius.
- 213 Notanda de donatione iuris patronatus.
- 214 Notanda de eiusdem permutatione, ac de venditione.
- 215 Quatenus licita sit venditio iuris patronatus, & quatenus simoniaca.
- 216 De acquisitione iuris patronatus per successionem hereditariam.
- 217 Locator rei cui annexum est ius patronatus, potest præsentare. Idem ius nequit dari in pignus.
- 218 Notanda de pluralitate patronorum.
- 219 Quatenus censura in patrono sit impedimentum validitatis presentationis.
- 220 Non potest præsentare seipsum, & de peccato presentantis indignum.
- 221 Quando peccet presentans dignum relicto digniore, & quod peccatum in eo commissum non impediatur presentationis validitatem.
- 222 Quatenus absens possit præsentari: & quod pater possit præsentare filium suum.

- 223 Differentia duplex inter laicum & Clericum præsentantes.
- 224 Episcopus instituire potest presentatum, & quis præter ipsum idem possit.
- 225 Quando institutio facta sine presentatione patroni sit aut non sit valida, ac quando fieri possit ab episcopo, extra suum territorium.
- 226 Summus Pontifex potest derogare cuiusque iuri patronatus, & quando tenendus sit de facto derogare.
- 227 Quid, quando ius patronatus fuerit Regum, aut aliorum magnorum dominorum: & quid cum fuerit simul Clericorum, & laicorum.
- 228 Diversi modi quibus accipitur nomen institutionis presentati à patrono.
- 229 Papa, & solus, derogare potest conditionibus beneficii apppositis à fundatore.
- 230 Cum adiecta est conditio vt beneficiarius dicat aliquas Missas, is debet esse Sacerdos.
- 231 An actu Sacerdos esse debeat is, qui presentatur ad tale beneficium.
- 232 Quando conditio dicendi numerum Missarum, sic apposta est beneficio, vt materiam præbeat peccati, vel onus immoderatum inducat, non valet.
- 233 Modi quibus ius patronatus exingui potest.

DE hac materia in Decretalibus tam nouis quam antiquis, & in Clementinis habetur titulus De iure patronatus: de eaque amplissimum tractatum instituit Casar Lambertinus, & de eadem præter Canonum interpretes ad memoratum titulum, & Summularios in verbo, Ius Patronatus, agunt multi alij, inter quos sunt, Rebuffus in praxi beneficiorum, 3. parte signaturæ, verbo, Nec non iuris patronatus, Corasius in quarta parte paraphrasis in materiam Sacerdotiorum cap. 6. & Couart. in practicis quæstionibus, cap. 36. & lib. 2. Variarum resolut. cap. 18. nouissimeque Azor in 2. par. Moral. Institut. lib. 6. cap. 19. & quatuor sequentibus, ac Suarez De religione tract. 4. lib. 4. cap. 28.

Primo autem considerabimus ius patronatus, secundo personam patroni presentantis, tertio personam presentandi, quarto personam instituentis presentatum, quinto conditiones solitas apponi beneficiis patronatis.

SECTIO I.

De iure patronatus.

DEFINITUR ius patronatus, ius spiritali annexum, quod ex gratia conceditur ei, qui contentiente Episcopo Ecclesiam aliquam vel fundauit, vel extruxit, vel dotauit. Cuius definitionis prima parte significatur, quod licet ius Patronatus sit spiritali potestate Ecclesiæ institutum habeatque respectum aliquem ad Sacramentorum administrationem, neque sit aliquo tenus spirituale, sicut ius eligendi Ecclesie ministros, non est tamen mere spirituale: sed (prout dicitur, De iudicijs cap. Quanto, & De iure patronatus, cap. De iure) spiritali annexum, antecedenter nimirum, seu tanquam dispositionem ad aliquid spirituale.

Secunda parte vero, quod ex gratia conceditur &c. significatur id quod loco citato numero 6. Corasius habet: quod cum spiritalibus annexa, naturam sapient spirituum, quorum laicus est prorsus incapax, iuxta cap. Decernimus, De iudicijs: ius patronatus non posse summo iure à laicis possideri; sed ipsum gratiose illis, de quibus fit mentio in reliqua parte definitionis, concessum esse: tum vt cæteri inuitarentur ad similem liberalitatem erga Ecclesiam: tum ne illis qui in sacrum vsum aliquid contulissent, beneficium collatum peritisse videretur.

Reliqua parte definitionis indicatur, quibus competat ius Patronatus: nimirum illis qui Ecclesiam ipsam fundarunt, id est, vt etiam interpretatur Corasius in sequenti numero 12. fundum in quo de Episcopi voluntate ædificata etur, donarunt: vel illis qui extruxerunt, hoc est, sumptus ad ædificationem suppeditarunt, vel illis, qui dotarunt, hoc est, perpetuum stipendium ministris in ea rem diuinam futuris constituerunt. Quod colligitur ex cap. Nobis,

AL
IS

De iure patronatus, & ex cap. Piz mentis, ex cap. Frigentius, ac ex cap. Quicumque, secundo, 16. questione 7. Idemque pariter dicitur potest de æquipollentibus: puta ijs qui modicam Ecclesie dotem multum auxerunt, aut Ecclesie diruam reedificaverunt. De iis vero, qui non totam aliquam Ecclesiam, sed vnum tantummodo beneficium in ea instituerunt, dicendum est non habere quidem ius patronatus in totam ipsam Ecclesiam, habere tamen in illud beneficium.

Vbi aduerte, ad ius patronatus acquirendum alicui, sufficere quidem solam Ecclesie fundationem, vel solam ædificationem, sed dummodo hæc illam, & vtramque dotatio sequatur. Nam vt ex Panormit. habet Corasius loco citato, numero 12. & 13. existimandum non est sola fundi assignatione ius patronatus queri: ne sequatur absurdum, quem dici patronum Ecclesie quæ nondum est, nec vquam forte futura est. Atque ius patronatus acquiri iis, qui de consensu Episcopi, sumptibus suis in assignato fundo Ecclesiam ædificant, intelligendum est, iuxta glossam primam ad ant. citatum cap. Quicumque, si ipsi, aut certe alij, prout ex Panormit. habet in citato numero 13. Corasius, Ecclesie assignent dotem congruam, qualis censetur esse quæ sufficit ad necessaria ministrorum, & ad luminaria: sine qua dote Ecclesie ædificari prohibetur in cap. Nemo, De consecr. distinct. 1.

Ceterum non requiritur ad acquisitionem iuris patronatus, vt is, qui fundat, vel ædificat secuta dotatione, vel dotat Ecclesiam ædificatam illud sibi expresse referret: sed ipso iure acquiri, quantumuis non referretur: dummodo ei non renuncietur: docet per cap. Significauit, De testibus. Panormitanus, ibid. num. 1.

210. Dubium vero est. An ius patronatus acquiri possit præscriptione, & consuetudine: quod intelligi potest vel in Ecclesia libera, seu quæ non habet patronum, vel in non libera seu quæ habet patronum: Atque secundum priorem intellectum, multi dixerunt ius patronatus non posse acquiri præscriptione, quos Couarr. citat ad Regulam, Possessor, secunda parte, §. 10. numero 2. Cui contrariam opinionem sequenti, non est assentiendum, propterea quæ Concilium Trident. decernit sess. 14. cap. 12. & sess. 25. cap. 9. vtroque De reform. Secundum posteriorem intellectum vero conceditur quidem tale ius præscribi posse: sed qua ratione possit, non eodem modo explicatur. Sequendum est autem quod in eo cap. 9. a Concilio statuitur his verbis, Decernit sancta Synodus vt titulus iuris patronatus sit ex fundatione, vel dotatione, qui ex authentico documento, & alijs iure requisitis, ostendatur: siue etiam ex multiplicatis præsentationibus per æquisitissimum temporis cursum, qui hominum memoriam excedat, aliasve secundum iuris dispositionem. In ijs vero personis, seu communitatibus, vel vniuersitatibus: in quibus ad ius plerumque ex usurpatione potius quæ situm præsumi solet: plenior, & exactior probatio ad docendum verum titulum requiratur: nec immemoralis temporis probatio illis aliter suffragetur, quam si præter reliqua ad eam necessaria, præsentatione etiam continuata, non minori saltem, quam quinquaginta annorum spatio: quæ omnes effectum sortitæ sint, authenticis scripturis probentur. In quibus eodem cap. consequenter, Concilium abrogat patronatus priuilegio concessis exceptis qui Cathedralibus Ecclesiis competunt, aut supremis Principibus in suis terris, aut Academijs in fauorem studiorum. Vnde intelligitur, inferiorem Papa non posse tale priuilegium concedere alicui, qui nec fundauerit, nec ædificauerit, nec dotauerit Ecclesiam, ad quam facienda est præsentatio. Papam vero posse concedere, derogando tali decreto eiusdem Concilij.

211. Porro quædam Patrono accedunt ex iure patronatus verbis his expressa.

Patrono debetur honor, onus, emolumentum, Presenter, presit, defendat, alatur genus.

Quorum sensus est Patronum ex iure Patronatus habere primo, honorem: tum quia primus locus, & honestissimus ei debetur in Ecclesia, siue in sedendo, siue in eundo ad processionem, ex cap. Nobis, De iure patronatus: tum quia competit illi ius præsentandi Clericos idoneos, quibus Episco-

pus teneatur beneficia illius Ecclesie vacantia conferre, ita ut Episcopus alium, quam à patrono oblatum, si modo idoneus sit, instituire non possit, iuxta cap. Significasti, eodem titulo: Quæ tamen institutio sic est ad beneficij acquisitionem necessaria, vt si patronus præsumat aliquem etiam dignum instituire, & in possessionem inducere, excommunicari, & Clericus ab eo institutus deponi debeat, iuxta c. Præterea 1. eodem titulo. Idque quia per præsentationem, Clerico tribuitur tantummodo ius ad beneficium: seu ius ab Episcopo, vel ab alio cuius interit petendi institutionem: quæ cum sit collatio quædam beneficij, per eam ius in beneficio acquiritur. Secundo, habere onus: quia tenetur Ecclesiam, eiusque bona defendere: sique deprehenderit ministros male verari, eos non solum honeste monere, sed etiam apud Episcopum accusare ex cap. Filiis, 16. q. 7. Quæ de causa aliquando vocatur aduocatus Ecclesie, aliquando vicedominus, aut etiam custos, vel defensor, in cap. Præterea, 2. & in cap. Cum autem, De iure patronatus. Hæc denique emolumentum: quia si necessitate pressus, egeat, debet ali ab Ecclesia, cuius est patronus, ex cap. Nobis eodem titulo: ac etiam ipsius filij, similiter egentes, ex cap. Quicumque 2. 16. quæst. 7. vbi glossa verbo *Ad inopiam*, admonet id esse intelligendum, quando patronus in summam egestatem deductus est: & quando Ecclesie seu ministris qui ei deseruiunt, superest.

SECTIO II.

De persona patroni.

212. Non solum laici, sed etiam Ecclesiastici capaces sunt iuris patronatus, ex cap. Cum autem, De iure patronatus: qui tamen si illud nacti fuerint ratione patrimonij, ponuntur in numero patronorum laicorum, iuxta cap. Cum dilectus, eodem titulo, §. finali. Etenim patroni Ecclesiastici ij tantum dici debent, qui ratione Ecclesie quam tenent, fruuntur eo iure siue quia ex eiusdem Ecclesie bonis, fundatio aliarum quæ patronatus sunt, facta est: siue quia patroni laici ius suum eidem concesserunt. Capaces sunt autem eiusdem iuris præter laicos eos qui Ecclesiam fundarunt, ædificauerunt, dotarunt, alij etiam. In quos ipsum transferri potest quatuor modis: nimirum donatione, permutatione, venditione, & successione: De quibus Syluest. in verbo, *Ius patronatus*, qu. 4. & 5. Neque apud vnum tantummodo, sed apud plures simul laicos ipsum ius patronatus esse potest, vt quando vnus fundauit, alter ædificauit, & tertius dotauit Ecclesiam. Aut quando plures simul, vel fundarunt, vel ædificauerunt, vel dotarunt, prout Panorm. habet ad cap. Ad audientiam. 1. De Eccles. ædific. num. 4. postque eum Corasius in supra cit. cap. sexto, num. 4. Addens id procedere etiam si alij alijs minus contulerint, ex glossa ad summam distinctionis sexagesimæ tertie in fine: Item quando vni patrono plures in hæreditate succedant, prout paulo post exponetur.

213. Circa dictam donationem, notandum est primo, si eam laicus faciat Ecclesie, vel alicui loco Religioso, vel etiam Clerico, intuitu Ecclesie quam tenet: vt valida sit, non requiritur Episcopi consensus, iuxta cap. vnicum De iure patronatus in 6. Secus in vero si eam facit alteri laico, aut Clerico quidem, sed nomine, & intuitu tantum ipsius, non autem Ecclesie: prout habet ex communi sententia Sylu. in cit. q. 5. dist. 3. ad quod facit cap. Præterea 2. De iure patronatus: & quod consentaneum non sit eam translationem fieri in Ecclesie præiudicium: ideoque requiratur Episcopi iudicium, & consensus tanquam eius, qui eidem periculo debeat ex officio obuiare. Atque consensus tacitum: immo & ratihabitionem, qua le incio antea factam donationem, postea approbat Episcopus sufficere posse eadem ratio ostendit: quia tunc præiudicium abesse iudicabitur.

214. Notandum secundo, non requiri Episcopi consensum ad hoc vt vnus patronus renunciet, seu remittat alteri compatrono ius patronatus, quod cum eo habet commune. Ad quod facit cap. Ex insinuatione, De iure patronatus. Vbi glossa ad verbum *Comulsi*: rationem tangit, quod tunc non instituat novus patronus, sed ius quod erat pates duos, vni resignatur: neque id fiat in aliquod præiudicium Ecclesie;

Ecclesie; cum is qui relinquitur, perinde approbatus sit, ac alter qui relinquit.

Notandum est tertio, ius patronatus, cum donati possit, posse quoque legari, seu relinqui testamento. Nam legatum nihil aliud est, quam donatio libere facta à testatore. Vt autem validum sit tale legatum requiritur, sicut & in alia donatione, consensus Episcopi. De qua re ex Panormit. Syll. in præced. quæst. 4. dicto 4.

Circa permutationem notandum est, ius patronatus cum sit quid annexum spirituali, non posse permutari cum temporalis; posse autem cum alio iure spirituali; iuxta cap. Ad quæstiones, De rerum permutatione: vt cum alio simili iure, aut cum iure sepultura; &c. Requiritur autem ad eam, sicut ad donationem, consensus Episcopi; si ius patronatus transferatur in laicum, aut in Clericum nomine & intuitu ipsius, non autem Ecclesie.

Circa venditionem ius patronatus, notandum est: tale ius non posse absque labe simonia vendi per se: prout conferetur, si venderetur separatim à re temporalis, id est, à fundo, vel possessione cui est annexum; aut pro eadem possessione pretium maius, quam alioqui daretur, ob tale ius ei annexum acciperetur. Id enim perinde esset, ac si calix maiori pretio venderetur, eo quod sit benedictus.

Licite autem vendi posse ius ipsum patronatus cum possessione cui annexum est, dummodo pro ea non exigatur maius pretium, quam si non haberet illud annexum: constat ex cap. Cum sæculum, & cap. Ex literis, De iure patronatus, vtroque iuncta glossa: tuncque id ipsum ius dicitur vendi cum vniuersitate honorum, id est cum re tota, omnibusque iuribus pertinentibus ad rem temporalem cui annexum est tale ius. Quæ etiam ratione, nempe cum tota vniuersitate rei, in qua situm est, idem ius dari potest in feudum.

Vbi aduerte quod in cit. quæst. 5. dicto 4. Syll. habet, simoniam committi, si possessio principaliter ematur ad consequendum ius patronatus ei annexum; aut si ipsum cum illa exprimat in venditione: verbi gratia dicendo, Vendo tibi villam, & ius patronatus, quod habeo in ea. An autem idem sit sentiendum si quis vendens rem cui annexum est ius patronatus, dicat: Vendo tibi talem possessionem cum omnibus iuribus, & actionibus ad eam pertinentibus: intelligendum est quoad forum conscientie, ex intentione vendentis. Nam si ea non fuerit vendendi ius patronatus per se, ac separatim à re temporalis, licita est, & valida venditio: nisi ratione eiusdem iuris plus aliquid accipiat in pretium. Sin intendatur, venditio censenda erit simoniaca, & illicita. Quoad forum externum vero, nisi aliunde sit præsumptio, non potest ex prædictis verbis condemnari venditio tanquam simoniaca: quia reuera non indicat vendi ius patronatus, vt separatim à re, cui annexum est: sed potius vendi cum eiusdem rei vniuersitate.

Circa successionem hereditariam notandum est, ius patronatus transire ad quilibet heredum in solidum, etiam si non sint ex æqua portione heredes (dummodo tamen non sit aliquis heres institutus in re certa, cui soli sit annexum ius patronatus, quoniam tunc transibit ad solum heredem in illa re) ac cuiuslibet eorum ipsum competere, quoad omnes illius effectus memoratos in præcedenti num. 211. excepto iure præsentandi Clericum ad beneficium: quod quidem ius manet apud omnes heredes communiter, neque est penes vnum quemque singulariter ex cap. 1. De iure patronatus vbi glossa, ad verbum, *Diuidi non debeat*, idem annotat. Si igitur heredes ad egestatem veniant, quilibet illorum debet ali ab Ecclesia. In præsentando autem Clericum, omnes simul concurrere debent tanquam vna communitas, ex Clementina finali, eodem tit. Neque sufficit quilibet per se singulariter. Perinde est autem siue heredes sint filij, siue alij, & siue mares, siue femina. De quibus omnibus Syll. in citata quæst. 4.

Illis adde: locatorem quamuis non acquirat directum, sed tantum vile dominium rei: acquirere tamen ius præsentandi, iuxta cap. Ex literis, De iure patronatus. Adde etiam non posse tale ius dari in pignus simul cum vniuersitate rei in qua ipsum est: quoniam Ecclesia in eo pateretur detrimentum: quandoquidem nec patronus ipse præ-

sentare posset, ad beneficium vacans, vt pote qui ius suum creditori tradidit: nec etiam posset creditor: quia non licet ei vti re sibi tradita in pignus; ne videatur, quod iuramentum est, ex mutuo capere lucrum: sicq; incommodaretur Ecclesia.

Circa pluralitatem demum patronorum notandum est primo, cum Syll. in verbo, *Ius patronatus*, q. 13. cum præsentario sit à pluribus patronis tanquam à collegio, requiritur vt maior pars collegij conueniat in præsentatione eius, qui instituendus est: nempe si fuerint decem, conueniant sex. Cum vero sit à pluribus tanquam singularibus personis, non requiri tale quid, sed sufficere vt quis plura suffragia habeat, vel ut quatuor, cum alijs habeat tantum duo, aut tria.

Notandum est secundo, cum plures patroni dissentiant in præsentando: Ordinarium debere curare, vt consentiant. Modus vero aptus inter se conueniendi esse potest, si ipsi alternatiuam habeant; de qua in *Clemen. finali De iure patronatus*, id est, si vnus hoc anno præsentet, alter sequenti, & ita deinceps. Quod si nolint conuenire, Ordinarius optionem habet instituendi, quem maluerit ex præsentatis, si absque scandalo id facere possit. Sin scandalum gigni videatur, auctoritatem habet promouendi ad beneficium aliquem alium, quem iudicauerit dignum, vt ex Panormi. habet Syll. verbo, *Ius patronatus*, quæst. 8. dicto 4. Et ratio est: quoniam propter discordiam patronorum, Ecclesia non debet priuari ministro sibi debito.

Aut saltem dum patroni dissentiant, Ordinarius habet ius commendandi Ecclesiam alicui idoneo, ex eod. Syll. in sequen. quæst. 12. Qui etiam habet in cit. quæst. 8. dicto 5. si pupillus patronus septennium egressus, & habens vsum rationis, in præsentando dissentiat à suo tutore præsentante alium æque idoneum, præferri debere præsentatum ab ipso pupillo: quia dominus est rei cui coniunctum est ius patronatus. Idem dic eadem ratione, cum Corasio in quarta parte paraphrasis in materiam *Sacerdotiorum* cap. 6. nu. 16. de præsentato ab vxore, quæ in dotem accipit rem in qua est ius patronatus: nempe præferri præsentato à marito, si ab illa dissentiat, quia vxor est naturalis, & verà dotis domina. Lége, In rebus, Cod. De iurè dotium.

Aduerte quod de excommunicatione agendo statuitur, præsentationem factam à patrono Clerico excommunicato, esse inuvalidam: locum habere, non solum quando præsentat quis solus; sed etiam quando cum alijs vnum collegium, vel monasterium efficientibus, quorum omnium consensus ad valorem præsentationis est necessarius. Tunc enim requiritur, vt omnes ad illud spectantes, suffragium ferant: adeoque vt nemo eorum sit impeditus per censuram. Ad quod faciunt quæ de electione ab excommunicato facta Franciscus tradit Suarez in 3. partem tomo 5. disput. 14. sect. 2. à num. 7. Secus esset vero, si plures illi concurrerent tanquam singulares personæ, quarum vnaquæque per se habeat ius præsentandi, vt ex Panorm. & alijs Canonistis ad cap. 3. De iure patronatus, habet lib. 2. par. 1. q. 2. art. 2. Lambertinus; qui in sequenti par. 3. quæst. 3. art. 4. bene etiam docet præsentationem inuvalidam non reddi validam per institutionem factam ab Episcopo: quia cõratio faciendæ ad præsentationem patroni, non est absoluta, & libera, sed ita supponit eiusmodi præsentationem: vt ipsa nulla, inuvalidaque sit, si nulla, inuvalidaque fuerit præsentatio. Aduerte quoque inuvalidam esse præsentationem cum patronus Clericus suspensus fuerit ab officio: quia præsentatio illi tantum conuenit ratione officij Ecclesiastici; non autem si fuerit solum suspensus à beneficio, quia talis suspensio Clericū priuat tantum perceptione prouentuum.

SECTIO III.

De persona presentanda.

Primo notandum est, patronum non posse præsentare seipsum, ex cap. Per nostras, De iure patronatus: et si quando sunt plures patroni, possint præsentare vnum ex suo numero, quia tunc cessat ratio in illo capitulo allata: quod nullus debeat se ingerere Ecclesiasticis officiis.

Secundo notandum est, cum qui scienter præsentat indignum, seu habentem impedimentum aliquod canon-

218.

219.

220.

cum, peccare mortaliter, quia infideliter facit officium sibi impositum: & quantum est ex sua parte, infert Ecclesie detrimentum; presentatioque inualida est si presentetur talis, qui sit secundum canones inhabilis, de quo egimus in preced. cap. 11.

Notandum est tertio, patronum debere de Clerico presentando inquirere, num sit idoneus: alioqui enim periculum esset ne presentaret indignum: cui periculo scienter se exponens peccat, sicut prius mortaliter, iuxta illud Ecclesiastici 3. Qui amat periculum peribit in illo. Nec obstat quod nemo existimandus sit malus, nisi id constet: quia id quidem verum est cum agatur de malitia mortua: non autem cum de conditionibus secundum leges ad aliquod munus requisitas. Et certe imprudentia magna esset, ignotum nobis, sine inquisitione, iudicare conditiones habere ad beneficium acquirendum requisitas: puta aetatem, scientiam, ordinem, & si qua sint alia, in eo qui presentandus est requisita: quae non inveniuntur in omnibus.

221. Notandum est quarto, difficultatem esse, An patronus possit presentare indignum relicto digniore. De qua videtur dicendum: si presentatio facienda sit de Clerico alicuius determinati collegij, aut monasterij, vel ciuitatis, aut loci, vel familiae: sufficere si presentetur idoneus de tali collegio, monasterio, &c. etiam si extra sint alij magis idonei. Nam iuxta sunt leges statuente ut ad aliqua beneficia promouantur solum Clerici de tali loco, aut collegio, aut familia, cum ad bonum commune tale quid spectet: quando quidem ciuitates, collegia, & homines singulares, passu quo duci solent erga sua loca, vel familias, alliciuntur ad bene merendum de Ecclesia. Quod si in tali collegio, ciuitate, &c. duo sint, vnus idoneus, alter magis idoneus, patronus debet presentare magis idoneum: alioqui non videretur fidelis erga Ecclesiam, nec in officio sibi commisso viliter agere negotium Ecclesiae, quae ipsi illud commisit. Quod idem pari ratione iudicandum est, si presentatio sit libera, nec stricte facienda de Clerico certi collegij, ciuitatis, &c. De qua re legendum est Concil. Trident. sess. 24. cap. 18. De reform. & etiam accommodanda quae dicta sunt in preced. cap. 14. documento 6. seu num. 195.

Ceterum quamuis graue peccatum sit ita male presentare, non ideo tamen presentatio est inualida, cum nullum ius detur, quo id statuatur: nec ratio dicitur parem esse debere rationem presentationis minus digni relicto digniore, & presentationis indigni.

Notandum est quinto, patronum videri functum suo officio si presentet idoneum, cum vnus tantum se illi offert; aut plures quidem, sed aequi idonei. Nam illum compellere sub pena peccati mortalis ad praemittendam inquisitionem, inueniantur alij digniores, iis qui se offerunt, esset grauiam ei concessam facere ingrata, & quasi odiosam contra finem ob quem ea conceditur: homines scilicet per illam alliciendi ad benefaciendum Ecclesiae, nam tali conditioni non facile submittent se Reges, & alij Magnates.

222. Notandum sexto, quod Sylu. in verbo *In patronatus*, q. 7. tractat: laicis personis presentantibus indignum; quia spiritus, & Ecclesiastica ignorant, Ecclesiam parcere, ac indulgere vt iterum presentent: sed debet Episcopus interea Ecclesiae vacanti aliquem praeficere, & patronum ipsam monere, vt alium presentet: cum ipse non possit instituere dignum. Clericis autem presentantibus indignum, eandem Ecclesiam non parcere: quia tales non debent spiritu alia, tanquam Ecclesiastica, ignorare.

Notandum est septimo, quod Corasius in ante citato cap. 6. num. 18. habet: de absente quidem non fieri iure presentationem, ex glossa ad Clement. Dudum, §. Statuimus, De sepulturis, verbo *Presentari*: attamen si absentis Clerici qualitas, conditio, & persona cognita est ipsi patrono, hic licite potest illum presentare: quia rei demonstrata frustra adicitur demonstratio. Sic etiam potest Episcopus absentem instituere: dummodo ei, qualitas illius, conditio, & persona sit nota. Nam ea ratione potest absenti conferre beneficium habetur, ex cap. Si tibi absenti, De praebendis, in 6. Sic quoque a Rege nominati, quamuis ab vrbe Roma absint, in Episcopos instituuntur a Papa: quia hic per literas factus est de personis, & conditionibus eorum certior.

Notandum est octauo, quod Corasius addit in seq. nu. 19. ex glossa, & Panorm. ad cap. Consuluit, De iure patronatus: patrem posse presentare filium: quia non datur ius quo id prohibeatur: neque impediatur, quod filius dicatur eadem persona cum patre: & quod filius acquirat, acquirat patri: quia non est eadem persona secundum rei veritatem, sed tantum secundum legis humanae interpretationem, & fictionem: neque filius acquirat patri beneficium, sed sibi.

Notandum est postremo, cum Sylu. in verbo, *In patronatus*, quest. 6. habentem ius patronatus laici, siue laicus sit siue Clericus; teneri presentare intra quatuor menses: habentem vero ius patronatus Clerici, teneri presentare intra sex menses, ex cap. vnico, De iure patronatus in 6. Quod tempus, quia ignorantia reddit hominem excusabilem, incipit currere a die quo patronus scit beneficium vacare; non autem a die vacationis. Quod si presentatis ab habente ius patronatus Clerici, reiciatur ob impedimentum Canonium, non potest idem patronus pro ea vice alium presentare: potest vero habens ius patronatus laici, facta simili presentatione, alium intra quatuor menses presentare. Cuius discriminis rationem habes in precedenti notabili sexto.

Adde aliud, de quo idem Sylu. in sequen. quest. 8. per cap. Cum autem, De iure patronatus: quod habens ius patronatus laici vno idoneo presentato, possit ante illius institutionem adhuc presentare alium: non quidem vt a primo recedat: sed vt altero ei accumulato, Episcopus quem maluerit, instituat: habens vero ius patronatus Clerici, vno Clerico presentato, non habeat ius presentandi alium: ne quidem praedicto modo, nempe accumulatiue: quia talis presentatio vim habet electionis, qua perfecta electores variare non possunt, ex cap. Publicato, De electione.

Ceterum cum in iure patronatus comunicant patronus laicus, & patronus Clericus, illud habens ratione suae Ecclesiae: ob talem communicationem laicus gaudet privilegio presentandi intra sex menses. Sicut enim ille quidem habet communem cum pupillo, gaudet privilegio pupilli: sic in hac re privilegium Clerici, ratione societatis transit ad laicum. Ad quod facit textus citati cap. vnico cum glossa ad verbum Semestre.

SECTIO IV.

De persona instituente presentatum a patrono.

224. DE iure communi est, vt Episcopus habeat ius instituendi omnes presentatos a patronis ad quae cumque beneficia intra suam diocesim existentia, cap. Ex frequentibus, De institutionibus, cap. 1. eod. tit. in 6. & cap. Cum satis, De officio Archidiaconi, iuncto cap. Omnes basilicae, 16. q. 7. ex quo haberi pro regula, quod institutio omnium Ecclesiarum spectet ad Episcopum. Lambertinus notat, De iure patronatus lib. 2. par. 3. quest. 1. art. 3. Adde Episcopum id ius habere, etiam si nondum consecratus sit: quia instituere est actus iurisdictionis (quam ille acquirat dum confirmatur a Papa subiciente illi populum) non vero Ordinis. Vicarius item generalis Episcopi potestatem habet instituendi, iuxta citatum cap. Ex frequentibus: etiam si non habeat ius conferendi sine speciali mandato eiusdem Episcopi, ex cap. finali, De officio Vicarij in 6. quae de re Lambert. in seq. art. 5.

Idem iuxta cap. 1. De institutionibus in 6. dicendum est de Capitulo, sede vacante: nempe ius habere instituendi: de qua etiam re Lambertinus in sequen. art. 7. Qui etiam in precedenti art. 4. alius citatis notat: quod licet olim Episcopus iure communi non possit instituere absque Capituli consensu, nunc tamen vsu obtinuisse vt solus sine capitulo instituat.

Aliis Clericis Episcopo inferioribus ius instituendi potest conuenire, vel ex privilegio, vel ex praescriptione, vel ex consuetudine, vel ex statuto, vel ex fundatione beneficij: vt v.g. si capellania funderur a laico ea conditione appositae de consensu Episcopi, vt Decanus, vel Archidiaconus, vel Praepositus certa Ecclesiae, vel alius presbyterius habeat instituendi presentatum a patrono, non autem Ordinaris. De qua re etiam Lambertinus in seq. art. 10. De

iure

iure communi laicus non potest habere ius instituendi, necitem ex concessione Episcopi; potest autem ex speciali privilegio Papæ, vel per consuetudinem approbatam per Papam De qua re adhuc Lambertinus in seq. art. 11. & 12.

Poro de ipsa institutione notandum est primo, ex eodem Lambert. lib. 2. par. 3. quæst. 2. art. 2. eam non esse tantummodo irritandam, sed etiam irritam ipso iure, si fiat neglecto patrono. Validam autem reddi iam factam si patronus postea in eam consentiat. Item si patronus vocatus ad presentandum non presentet, & Episcopus ipso presente, & tacente aliquem instituat: validam quoque esse institutionem. Item si toto tempore intra quod patronus presentare potest, scienter taceat, & Episcopus instituat, validam adhuc esse institutionem. Similiter si Episcopus iubeat ut patroni presentent, necfaciant, atque ipsis scientibus, ac tacentibus ille instituat, validam adhuc esse institutionem. Idem quoque probabiliter dici potest, si Episcopus instituat, & patronus taceat, quando posset alioqui commode presentare. Vera enim est regula, quod sciens, & tacens consentire videatur.

Notandum est secundo, cum ex communi opinione Episcopus possit exercere extra territorium actus iurisdictionis Episcopalis, qui non requirunt causæ cognitionem iudicalem: ipsum quoque posse dum est extra territorium, sibi presentatum instituire; si institutio nullam requirat iudicalem inquisitionem, sed sufficiat examen presentati. iuxta Concilium Trident. prescriptum sess. 24. cap. 18. De reform. præcedere, antequam instituat in beneficio.

Notandum est tertio, ex ipso Lambert. in cit. 3. part. quæst. 9. & ex Couar. alios citante in libro practicarum quæst. cap. 36. Summum Pontificem, secundum communem opinionem, posse derogare cuiquamque iuri patronatus: quia iure tantum Canonico, cui Papa derogare potest, patronus convenit, & interdum in suis literis de facto derogat. Quod an faciat, cum in illis dicitur beneficium huic, vel illi provideatur, ad cuiuscumque dispositionem pertineat, difficultas est. Ex communi autem sententia, Couar. loco cit. nu. 2. plures in eam commemorans, monet per ea verba derogari iuri patronatus Clericorum; non autem iuri patronatus laicorum: quia non censetur Papa præiudicare laicis, nisi facta expressa mentione illorum; ne auertantur a fundandis, & edificandis, ac dotandis Ecclesiis. Quod etiam procedit, ut idem author ex communi quoque sententia addit: cum in literis Apostolicis fuerint hæc verba, Ad cuiuscumque presentationem pertineat; quia locutio illa generalis respicit, & comprehendit omnes species Clericorum ad quos ius presentandi pertinet: siquidem aliquando pertinet ad Presbyteros simplices, aliquando ad dignitates, aliquando ad Episcopos, aliquando ad collegia, aliquando ad Religiosos, aliquando ad hospitalia, aliquando ad alios conventus Ecclesiasticos.

Addit præterea Couar. post Lambert. in cit. quæst. 9. art. 11. & Rebuffum prima parte praxis beneficiorum, in tertia parte signatura, verbo, Iuris patronatus, num. 62. quod si Papa in literis Apostolicis dicat: Ad cuiuscumque presentationem pertineat, etiam laicorum non præsumi derogare velle iuri patronatus pertinenti ad Reges, Duces, Marchiones, & alios Principes, nisi expresse de illis faciat mentionem. Ita enim habetur ex regula 40. Cancellariæ, quæ, ut habet Lambert. loco cit. fuit Innocentij octavi, hisque verbis concepta est. Item voluit quod super quovis Ecclesiastico beneficio de iure patronatus laicorum non expediantur litteræ, nisi ponatur expresse, quod tanto tempore vacavit, quod eius collatio est ad Sedem Apostolicam legitime devoluta: vel ad id patronorum accedat assensus. Et, si per ipsas iuri patronatus huiusmodi, derogare contigerit: si ius huiusmodi ad aliquem Regem, Ducem, Marchionem, vel alium Principem pertineat, & de hoc in literis provisionis, vel mandati de providendo de dicto beneficio mentio facta non fuerit, non censetur iuri huiusmodi fore quomodolibet derogatum.

Notandum est quarto, quando ius patronatus pertinet simul ad Clericum, & laicum, ei non derogari per clausulam generalem, Ad cuiuscumque presentationem beneficii impetretur: quia tale ius licet quoad commoda, & favorabilia,

iudicetur Clericorum; quoad data tamen & odia, censetur laicorum, ne his societas cum Clericis censetur damnosa. Ita docet Couar. in eodem cap. 36. num. 5. versu 3. Addens quod si essent duo patroni Clerici ratione suarum Ecclesiarum, & tantum unus laicus, admitti derogationem factam a Papa per clausulam generalem: quia tunc ius patronatus non est pariter Clericorum, & laicorum; sed pro maiori parte Clericorum. Addens item si plures sint patroni laici, quorum maior pars consentiat derogationi factæ a Papa, eam non impediri propter minoris partis resistantiam: si derogatio fiat sub hac speciali clausula, Si maior patronorum pars consentiat. Non vero si fiat per clausulam generalem, quia tunc derogatio non admitteretur, siue ex toto, siue ex parte derogetur.

Notandum est postremo, præter eam acceptionem, qua nomen institutionis dicitur de collatione beneficij non libera, quæ fit ad patroni presentationem: esse duas alias vitas in materia de beneficiis. Una est, qua accipitur pro imaginaria quadam beneficij traditione; quæ alio nomine inuestitura dicitur, congruenter cap. Cum olim, De sententia, & re iudicata, & cap. Proposuit, De concessionibus præbendæ: sicque institutio sequitur collationem: sicut rei corporalis traditio sequitur donationem: ita ut primo quidem fiat collatio; deinde vero institutio seu inuestitura; tanquam traditio quædam. Et quia beneficium ipsum proprie tradi non potest: solet in locum, & signum illius tradi pileus, liber, annulus, aut quid simile. Tam autem eiusmodi collationis, quam institutionis ius, pertinet ad unum eundemque, nempe ad Episcopum: argumento cap. penultimi, De institutionibus. Altera acceptio est, qua institutio sumitur promissione in corporalem beneficij possessionem, quæ sequi debet institutionem præcedenti acceptione sumptam. Etsi enim per inuestituram a collatore factam, beneficium quodammodo sit traditum, illiusque imaginaria quædam possessio in accipientem transferitur: veram tamen, & naturalem possessionem is nondum est adeptus: sed tunc demum, cum in locum beneficij immisus fuerit: cuiusmodi immisio iure scripto pertinet ad Archidiaconum, ex cap. Adhuc, De officio Archidiaconi, §. In nostra.

SECTIO V.

De conditionibus, quæ ad patronis apponuntur beneficiis patronatus, & de modis quibus ius patronatus extinguitur.

Notandum est primo, non aliam quam Papam posse derogare fundationum qualitatibus, & conditionibus: quia voluntas fundatoris mutari non potest nisi Papæ autoritate; ut communiter notari ad Clement. Quia contingit, De religiosis domibus, habet Lambert. De iure patronatus lib. 3. quæst. 5. art. 3. num. 6. Solere autem Papam iisdem conditionibus derogare (cum scilicet id in suis literis exprimit) notat Rebuffus in praxi beneficiorum 3. par. signatum, verbo, Nec non iuris patronatus, num. 72. Addens in seq. 73. non solere derogare, quando petitur fundationi derogari in totum, & quoad omnes eius partes etiam non expressas, vel exprimentas: quia tales esse possunt, quibus ipse nollet derogari. Ex multis autem particularibus conditionibus apponi solitis, quas Lambertinus persequitur in præcedenti lib. 1. part. 1. quæst. 9. illam tantum vltimatissimam considerabimus de Missarum dicendarum obligatione.

Circa quam dubitatur, primo, An cum in institutione beneficij conditio ponitur, ut beneficiatus semel, aut pluries in hebdomada celebrare debeat, requiratur ut tempore presentationis ipse sit actu Sacerdos. Ad quod Lambertinus lib. 2. part. 1. quæst. 7. art. 27. affirmatiue respondet: quia idoneus presentandus est in beneficio: neque ad beneficium idoneus dicitur nisi ille qui potest & vult eide in deferuire, ex cap. Super inordinata, De præbendis, lamille qui non est actu Sacerdos, deferuire non potest ei beneficio, cui ex lege fundatoris coniunctum est onus Missas aliquot celebrandi per ipsummet beneficiarium. De qua re plura idem author: docens in sequent. art. 28. idem iudicium esse si in fundatione dicatur, et ipse per se, vel per

228

229

230

AL
IS

alium Sacerdotem celebret: quia sensus eorum in verborum est vt si ipse impeditus sit celebrare per seipsum, curet vt loco suo alius celebret: non autem quod sufficiat alterutrum eorum celebrare, nec necesse sit beneficiarium Sacerdotem esse.

231. Dubitatur secundo, An quando in institutione beneficij ponitur conditio vt beneficiarius sit Sacerdos, requiratur vt sit actu Sacerdos tempore presentationis. Ad quod per tradita à Lambertino in ead. quest. 7. art. 29. respondendum est requiri, si fundatio sit facta à laico; non item si ab aliqua Ecclesia, vel à Clerico ratione suae Ecclesiae: sed sufficit presentatum ad tale beneficium, ea erate esse tempore presentationis, vt intra tempus à iure statutum possit fieri Sacerdos sine dispensatione. Cuius differentiae ratio reddi potest, quod laici facientes fundationem, non praesumantur loqui secundum canones quos ignorant: Clerici autem praesumantur loqui secundum canones. Secundum quos beneficium tribus modis dicitur Sacerdotale (quos ex Ioanne Andrea, & aliis refert Lambert. in supra memorato art. 27. num. 8.) vel quia exigit, vt illud habens, sit Sacerdos: vel vt teneatur fieri Sacerdos intra tempus praescriptum à iure, alioqui ipse sit eo beneficio priuatus: vel vt actu fiat Sacerdos intra tempus iuris, alioqui fructus non faciat suos, licet non priuatur beneficio. Quorum modorum vno aliquo sufficit intelligi conditionem beneficio adiectam, vt beneficiarius sit Sacerdos.

232. Notandum est secundo, circa eandem conditionem, congruenter iis quae de illa ex Panormit. habet Syluest. in verbo, Missa. 1. quest. 7. in fine; si patronus beneficiario imponat obligationem per seipsum celebrandi ter vel quater in hebdomada: eam non esse intelligendam ita stricte, quin, iuxta cap. Significatum, De praebendis, si ob legitimum impedimentum non possit tunc cum debita preparatione, deuoteque celebrare, satis sit vt celebret per alium, vel celebrationem differat in aliud tempus, sublato impedimento. Alioqui enim institutio illicita esset, tanquam dans materiam peccandi. Quod pari ratione dici potest de obligatione à patrono imposta celebrandi in certo altari, vel Ecclesia, aut capella: nempe vt occurrente legitimo impedimento, celebretur in alio loco. Pro quibus facit, quod obseruandae quidem sint conditiones quas patronus ab initio fundationis apposuerit beneficio de consensu & auctoritate Diocesani: quia vnusquisque potest alteri rem suam donare, cum quo voluerit onere: ita vt illam acceptans tale onus subire teneatur. Sed tamen, vt videre est apud Lambertinum lib. 1. part. 1. quest. 9. art. 1. à num. 67. id habet varias, non modo ampliationes, sed etiam restrictiones: & inter eas, vt non procedat quando huiusmodi conditio fuerit grauamen immoderatum, & intolerabile: quia talis, neque de Episcopi consensu apponi potest ab initio fundationis; neque tenet si ab initio quidem fuit moderata, & tolerabilis, sed post facta est immoderata, & intolerabilis: quod idem author notat in sequen. num. 145. Item vt non procedat cum conditio fuerit rectae rationi contraria, vt est illa, de qua Syluester loco citato: celebrandi quotidie de sacrosancta Trinitate, aut de sancto Michaeli, relictis Missis iis quae iuxta rubricas, sunt celebrandae, siue de tempore, siue de Sanctis.

Ceterum in dubio, seu cum non constiterit aperte impedimentum esse legitimum; recurrendum est ad Episcopum pro licentia habenda, sicut recurritur, vt infringi possit ieiunium sine peccato, cum occurrit quidem impedimentum ieiunandi: sed non constat aperte an sit sufficiens. Adde cum patronus apposuit obligationem celebrandi certum numerum Missarum & decrescens redditibus, vel alia de causa, onerosus est tantus numerus: Episcopum habere per Concil. Trident. sess. 25. cap. 4. De reform. auctoritatem reducendi eundem numerum ad minorem.

233. Superest vt paucis attingamus modos, quibus ius patronatus extingui potest. Primus igitur est, per cessionem: nempe cum quis ius patronatus quod habet renuntiat ei Ecclesiae, in qua illud habet. Nam tunc talis Ecclesia manet libera, ex cap. vnico De iure patron. in 6. Alter est, cum quis Ecclesiam, cuius est patronus, scienter paritur fieri collegiatam sine iuris sui reservatione. Nam tunc de recto-

re eiusdem Ecclesiae vacantis non prouidebitur ex illius presentatione: sed ex collegij electione, iuxta cap. Nobis. De iure patronatus iuncta glossa, verbo, In capella. De qua re Panormit. ibid. vbi & tractatur an ipso patrono invito, liceat talem mutationem facere. Tertius est, si Ecclesia incendio consumpta fuerit, vel vitio aliquo corruerit, vel capta, detentaque sit ab hostibus: quia sublata substantia rei, consequenter, cadens illius perit. Quartus est, si patronus Rectorem, aut Clericum ipsius Ecclesiae per se, vel per alium occiderit, aut mutilauerit, iuxta cap. In quibusdam, De poenis: vbi id Panormitanus notat. Quintus est, si patronus efficiatur haereticus, aut incurrat in aliud crimen, propter quod omnia bona ipsius confiscata sint: tanquam pereunte scilicet accidente, dum substantia perit.

CAPVT XVII.

De simplici collatione beneficii Ecclesiastici.

S Y M M A R I V M.

- 234 Quid sit simplex collatio beneficii Ecclesiastici.
- 235 Quaeque beneficia potest Papa conferre, & solus beneficii reservata.
- 236 Con. iuris Papa cum aliis Ordinariis: & quis significetur nomine Ordinarii.
- 237 Potestas Cardinalis, & Apostolici Legati à latere, beneficia conferendi: & quae eam non habeant ceteri Legati Apostolici, nisi specialiter eis committatur.
- 238 Notanda de potestate Legati à Latere, restricta circa collationem beneficiorum.
- 239 Spectat ad Episcopum conferre beneficia in sua diocesi: quod non potest semper facere libere.
- 240 Quid in eo requiratur vt talem potestatem habeat, aut exerceat.
- 241 Capitulum Sede vacante non habet quidem ius conferendi beneficia spectantia ad collationem Episcopi: habet tamen confirmandi electum, & instituendi nominatum, & vnde oriatur talis differentia.
- 242 Generalis Vicarius Episcopi non potest beneficia conferre, nisi ex Episcopi sui commissione, & quae alia usque sit.
- 243 Quando Episcopo datus coadiutor possit, aut non possit vice ipsius conferre beneficia.
- 244 Quando possit qui possessor quidem est iuris conferendi, sed non est dominus.
- 245 Quid sequester possit.
- 246 Beneficia conferri debent pure, libere, & palam.
- 247 Itemque sine diminutione, & iam vacantia: nec ad certum tempus, sed ad totam vitam.
- 248 Collatio beneficii non debet fieri alternatiue, aut copulatiue: & quando vacans possit, aut non possit in duo diuidi.
- 249 De tempore intra quod fieri debet beneficiorum collatio.
- 250 Conditiones requisitae ad validitatem collationis beneficiorum.
- 251 Plenitudo potestatis requisitae ad validitatem collationis beneficii: & aliqui casus in quibus ea deficit.
- 252 Modi quibus talem potestatem habens, potest eam amittere.
- 253 Inualida est beneficii collatio facta post tempus à iure constitutum: & quatenus potestas conferendi deuoluatur ab vno in alium.
- 254 A Regularibus etiam exemptis, ad Episcopum fit deuolutio, & quaedam alia paucis tacta pro praxi.
- 255 Modus quo beneficii collatio inualida est ob collatoris peccatum commissionis.

Collatio simplex dicitur ad distinctionem praecedentium modorum, quibus acquiritur beneficium. In illis enim semper quidem est collatio actu, aut virtute: sed praeter eam simul est actio alia à qua quisque eorum propriam accipit denominationem. Definiri autem potest talis collatio: concessio beneficii Ecclesiastici vacantis, nulla alterius Superioris confirmatione indigens. Ex qua definitione satis intelligitur, collationem distinguui ab institutione, quae non est libera, sed ad presentationem patroni facta: & ab electione proprie dicta, quae requirit con-

firma-

REGINA
DE
PRAE
TORIA
E. V.